

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická

Bakalářská práce

TRANSLATION OF TEXTS DEALING WITH
HUMAN APPROACH TO THE ENVIRONMENT

Jessica Šlégrová

Plzeň 2018

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Katedra anglického jazyka a literatury

Studijní program Filologie

Studijní obor Cizí jazyky pro komerční praxi

angličtina - němčina

Bakalářská práce

TRANSLATION OF TEXTS DEALING WITH
HUMAN APPROACH TO THE ENVIRONMENT

Jessica Šlégrová

Vedoucí práce:

Mgr. Lenka Dejmalová, Ph.D.

Katedra anglického jazyka a literatury

Fakulta filozofická Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2018

Prohlašuji, že jsem práci zpracovala samostatně a použila jen uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2018

.....

Table of Contents

1	Introduction	1
2	Theoretical Part	2
2.1	Phases of Translation	2
2.2	Translation with Dual Norm	3
2.3	The Process of Translation	4
2.4	Translation Methods	5
2.5	Semantic and Communicative Translation	8
2.6	Functional Styles	9
3	Practical Part	12
3.1	Translation of the First Text	12
3.1.1	Glossary to the First Text	16
3.1.2	Commentary on the First Text	18
3.2	Translation of the Second Text	21
3.2.1	Glossary to the Second Text	24
3.2.2	Commentary on the Second Text	25
3.3	Translation of the Third Text	27
3.3.1	Glossary to the Third Text	32
3.3.2	Commentary on the Third Text	35
3.4	Translation of the Fourth Text	39
3.4.1	Glossary to the Fourth Text	43
3.4.2	Commentary on the Fourth Text	44
4	Conclusion	45
5	Endnotes	46
6	Bibliography	47
6.1	Primary Sources	47
6.2	Secondary Sources	47
6.2.1	Print Sources	47
6.2.2	Internet Sources	48
7	Abstract	50
8	Resumé	51
9	Appendices	52
9.1	Appendix 1	52
9.2	Appendix 2	55
9.3	Appendix 3	58
9.4	Appendix 4	62

1 Introduction

The aim of this thesis is to translate selected texts dealing with the human approach to the environment and supplement them with a glossary and commentary.

The author has two reasons for choosing this topic as her bachelor thesis. One reason is that the author is interested in this global matter herself, which is the environment, and is knowledgeable about this field. The second reason is further examination of the environment related vocabulary occurring in different texts and to also translate that kinds of texts that will broaden one's horizons.

This thesis contains two main parts, the theoretical part and the practical part. Theoretical part includes phases of translation, translation of dual norm. In addition, it gives some basic information about the process of translation, translation methods, semantic and communicative translation and functional styles. The author has decided to use books by Jiří Levý, Dagmar Knittlová and Peter Newmark as the primary sources.

The practical part includes four translations along with their commentary and glossary. The glossary incorporates specific terms, their definitions and suitable translation. The commentary has two parts. The first part is the macro approach analysis focusing on strategic decisions. The source text is clarified and analysed. The micro approach analysis, on the other hand, comments further on translation details such as changes and difficulties arising during the process of translation.

A large number of the definitions occurring in the glossary were verified from Cambridge and Oxford Online Dictionary. The sources of those, much more complicated terms are included in the bibliography at the end along with endnotes, abstract, resume and appendices.

2 Theoretical Part

2.1 Phases of Translation

Understanding

The first phase is to understand the source text, which means philological understanding. Philological comprehension does not require any specific talent, it is a matter of professional preparation and practice. Reading the text right mediates the reader his ideological aesthetic values. Those can be mood tuning, ironic or tragic background, offensive attitude towards reader or just a plain statement. It is required from translator to rationally distinguish those values and define how the author achieved them. In all cases of translating incomprehension exist two factors. Inability to visualize the author's reality or thought and mistaken links of a meaning following language of the original. Main difference between creative translator and mechanical one is, that the creative translator visualizes facts he writes about on his way between the original and translation i.e. penetrates the characters, situations and ideas, whereas uncreative translator perceives only the text and translates the words. [1]

Interpreting

The second phase of translation is interpretation. For the interpretation to be correct, its base must have the most substantial features and its goal must be objective values of translation. Translator's conception of work will be realistic only at that time when not falling into personal sentimentality and excessive subjectivity. This subjective relation of a reader is one of the main difficulties of translating because it leads to the point where it is contrary to the objective sense of work. It should be aimed at suppressing translator's subjective intervention to approach the objectivity of the text. [2]

Transfer

What the translator sometimes does in the final phase is the original rewording. His talent can be primarily applied by language wording, therefore stylistic aptitudes are above all necessity. The Language of pattern and language of translation are not straightforwardly commensurate. The language means of two different languages are not „equivalent“ and therefore one cannot convert mechanically. Their meanings and aesthetic values do not accurately correspond with each other. [3]

2.2 Translation with Dual Norm

According to Levý, one can distinguish: the „reproductive“ norm, which requires fidelity and accuracy. The „artistic“ norm, which requires fulfilment of aesthetics. This contrary of aesthetics is perceived as the opposite to translational fidelity and a degree of latitude. „Loyal“ method, in other words literal represents those translators, who consider the accurate reproduction of the original for their goal.

A loose method or better a method of adaption concentrates primarily on „beauty“, i.e. aesthetic and mental proximity to the reader. Historical context of these norms is a necessity as their precise content and hierarchy may change after time.

The request of truthfulness deals with all substantial qualities of the original. Translation can not be identical to the original. On the other hand it is supposed to give the same impression. The reader may have different fund of knowledge and aesthetic experience than a reader of the original. Thus, it is expected to keep a perspective in mind. One of the translator's duties is not to retain formal lines of the original however to retain their meaning and criteria of aesthetics. [4]

2.3 The Process of Translation

Heretofore translation has been evaluated as an eventual product whereas the current theory puts greater emphasis on the actual process of translation. All new Anglo-Saxon monographs state two different types of approach. The Macro approach as strategic decisions and the micro approach as decisions of detail. The macro approach concentrates on cultural, historical and local background. It also involves literary allusions, life and institutions, the author's relation to the theme and the audience/reader, functional style of the source text along with its function and characteristic features. After the source text has been classified the micro approach ensues. This approach focuses on concrete units like grammatical, lexical and syntactic structures of the source text.

M. A. K. Halliday systematically states author's choice of language and wider socio-cultural framework. The genre (business letter for instance) is qualified by socio-cultural background and assesses other features in the systematic framework itself.

Firstly register, which contains three variable elements. It is *field*, i.e. what it is about then *tenor*, i.e. who communicates with whom and finally *modus*, i.e. form of statement (e.g. written).

Hatim and Mason on the contrary, pay more attention to the interpersonal function along with the function of idea rather than function of text - accentuating socio-cultural component, i.e. bureaucratic manner of speech, use of idiolect and dialect. [5]

2.4 Translation Methods

The process of translation includes different methods, ways and names of these methods although all of them aim in essence at the solution of the same issue. Modern linguists came from the no longer newest French and English linguistics by Canadian authors Jean-Paul Vinay and Jean Darbelnet. The enumeration of their core translation procedures is stated in the book „Překlad a překládání“ by Dagmar Knittlová.

1. Transcription

Transcript is more or less adapted to the target language, however transliteration needs to be taken also into consideration i.e. a transcript of a different alphabet that experiences sound distortion, it is typical of transcript of Chinese names.

Example:

Mao-tse-tung changes from */mawdzung/* to */mawtsetung/* [6]

2. Calque

The term calque stands for a special kind of borrowing in which the target language borrows an expression from the source language by translating literally each of the original elements. [7]

Example:

Potflower > *hrnková květina* (literal translation)

3. Substitution

Replacement of a language unit with a different one, which is equivalent (e.g. substantive with personal pronoun and vice versa).

According to Daneš, anything can be named no matter how in the end.

In case of using „pure synonym“ there is no information on the increase. [6]

4. Transposition

Necessary change in grammar as a consequence of a different language system. [6]

A change in the grammar from source language to the target language, i.e. singular to plural, position of the adjective, changing the word class or part of speech. [8]

Example:

This course is of interest to all of us. > *The course interest all of us.*

He lives dangerously. > *He lives a dangerous life.*

I only defend myself. > *I did nothing but defend myself.* [9]

5. Modulation

It stands for the semantic change of perspective.

Example:

elbow of the pipe > *koleno potrubí*

6. Equivalency

Equivalency is considered not to be the adequate term to use when referring to the different usage of stylistic and structural means in proverbs and idioms.

Example:

My sweet girl > *děvenka*

7. Adaptation

Adaptation is to substitute a situation described in original for different appropriate situation, i.e. as far as no equivalent exists in foreign language or default culture (i.e. target language). [6]

In other words, to replace a socio-cultural reality from the source language with a reality specific to the target language in order to accommodate for the expectations of the target audience.

Example:

A-Level (as English) or *Abitur* (as German) > *maturita* [8]

8. Borrowing

Loan words represent the usage of foreign phraseology in the target text. Vinay and Darbelnet point to gaps between the source language and the target language that frequently occur due to the development of new technologies worldwide. [7]

Example:

ketchup (of English origin) > *kečup*

university (of English origin) > *universita*

anatomy (of English origin) > *anatomie*

robot (of Czech origin) > *robot* (used worldwide)

In addition to translation procedures, except transposition, modulation, equivalency and adaptation introduces Vázquez-Ayora terms like amplification (text extension), explicitness (to add clarification), omission and compensation. [6]

2.5 Semantic and Communicative Translation

Peter Newmark puts forwards the concepts of communicative and semantic translation representing his main contribution to general translation theory. He says, "These two fulfil the two main aims of translation, which are first, accuracy, and second economy." Newmark, in his book called „About Translation“, states these following features of semantic and communicative translation:

Semantic method of translation is author-centred, related to thought, informative and personal. It is oriented to source language, described as more powerful and always inferior to the original because of loss of meaning. Inaccuracy is considered to be always wrong and the translator has no right to improve or to correct. In this method the work of translating is an art and its target is a „true“ version, i.e. an exact statement.

Communicative method of translation on the other hand is focused on the reader, related to speech and target language biased. It makes the thought and cultural content of original more accessible to reader. The translator has the right to correct and improve the logic and style of the original. Communicative method represents a unit of translating, which tends to sentences and paragraph, whereas semantic translation tends to words, collocations and clauses. According to Newmark, the work of translation in the communicative translation is defined as a craft. [10]

He further comments on these two methods in his other book „A textbook of translation“ by saying: „Semantic translation is personal and individual, follows the thought processes of the author, tends to over-translate, pursues nuances of meaning, yet aims at concision in order to reproduce pragmatic impact. Communicative translation is social, concentrates on the message and the main force of the text, tends to under-translate, to be simple, clear and brief, and is always written in a natural and resourceful style. A semantic translation is normally inferior in its original [...] a communicative translation is often better than its original. At a pinch, a semantic translation has to interpret, a communicative translation to explain.“ [11]

2.6 Functional Styles

Functional Styles constitute the subsystems of language. Each subsystem having its own peculiar features in what concern vocabulary means, syntactical constructions, and even phonetics. Each functional style is a relatively stable system at the given stage in the development of the literary language, but it changes, considerably from one period to another. Therefore functional style is a historical category. The development of each style is predetermined by the changes in the norms of standard English. It is also greatly influenced by changing social conditions, the progress of science and the development of cultural life.

According to I.R. Galperin, a functional style of language is a system of interrelated language means which serves a definite aim in communication. It should be regarded as the product of a certain concrete task set by the sender of the message. There are five main classes to be distinguished. [12]

1. Administrative Style (The Style of Official Documents)

It is primarily a style of public relations, which includes a whole series of genres and formations, Those are records, protocols, resolutions, contracts, bills of exchange, regulations, circulars, advertisements etc..

Into the typical features is clarity, unambiguity, lucidity and brevity included. From the linguistic point of view it is very monotonous and poor from the lexical and syntactical perspective.

Examples of typical features occurring in the administrative style:

Diversity of capital letters:

„motor car licence“

„Motor Car licence“

„Carry Pillion passenger on Motor Cycle“

Postnominal features:

„of the prescribed fees“

„in payment of fees“

„according to law for damages thereby occasioned“

Lexical level:

characteristic usage of determinators > *such little of interest*
abundant presence of abstract > *request, benefit, proposal*
specific chosen words > *accept, grant, agree, state, command*
usage of modal verbs plus passive > *may be revoked*
archaism > *therefore, hereunder, aforesaid*
pair synonyms > *terms and conditions*
presence of French legal terminology > *date, assurance, sign*

Difference between British and American choice of terms:

patent agent (GB) > *patent attorney* (USA)
application date (GB) > *filing date* (USA)
inventive step (GB) > *invention level* (USA)
aacceptance (GB) > *allowance* (USA) [13]

2. Style of Science and Technology

Main function of this style is to convey a message from disparate fields, which is accurate, exact and complete. The written form dominates in the scientific style. Objectivity is taken very seriously and demands impersonal construction and passive voice. The scientific style is based on specific terms, therefore a characteristic part of speech is substantive or adjective. Terms with a sign of subjectivity and expressivity are not applied to the style of science and technology. The scientific style prones to high index of repetition, which means monotonous vocabulary. [14]

Example of typical features:

Passive voice > „*It should be pointed out that...*“

„Impersonal structure“ > „*It is + essential + to + do something.*“ [15]

Semantic condensation > *fire warning light, petrochemical shortages*
[16]

3. Journalistic Style

The journalistic style in English language can be considered as an individual functional style due to its specific features. Its function is to inform reader without commenting or any kind of appeal. There is no individuality nor emotions and the form of stereotype dominates.

Typical features present in the journalistic style:

cliché > *bitter end, calm before the storm*

acronyms / abbreviations > *NATO, JFK, Hq*

neologism > *laser, hijacker*

post modification > *faster-arriving, blue-eyed*

impressive headline > *Last hurdle! £ 868 needed by 3 pm today* [17]

4. Publicistic Style

Main purpose of publicistic style is to inform, persuade the audience. It affects reader's mind, will and sometimes his feelings. Typical feature is little occurrence of conjunctions and simple sentences, however with modified sentence elements. Lexical means are accurate; however comprehensible in general. It is rich in terms of using evaluative expressions, which enliven the style. [18]

5. Artistic Style

Also known as „The Belles-Lettres Style“ representing three substyles: the language of poetry, emotive prose (the language of fiction), the language of the drama. Common features of them all are aesthetic-cognitive function, definite linguistic features, genuine, not trite, imagery linguistic devices. [19]

3 Practical Part

3.1 Translation of the First Text

Veganství a životní prostředí

Chov zvířat pro potravu vyžaduje obrovské množství půdy, jídla, energie a vody. Vedlejší produkty živočišné výroby znečišťují naše ovzduší a vodní cesty. Vegani jsou de facto ochránci životního prostředí, a to tím, že se vyhýbají produktům živočišného původu.

Využívání zdrojů

Celosvětově roste chuť na maso, státy srovnávají se zemí ohromné množství půdy po celém světě. Chtějí tak vytvořit více místa pro hospodářská zvířata, jakož i plodiny, které je mají uživit. Od tropického pralesa v Brazílii po starověké borové lesy v Číně jsou veškeré ekosystémy ničeny, aby přispívaly k závislosti na masu. Podle vědců ze Smithovské instituce¹ je třeba každou minutu srovnat se zemí tolik půdy, která se rovná sedminásobku fotbalového hřiště. A to aby bylo více místa pro hospodářská zvířata a plodiny, které je živí. Ze všech zemědělských zemí ve Spojených státech je 80 procent použito právě k chovu hospodářských zvířat pro potravu a pěstování obilí k jejich obživě. To je téměř polovina celkového množství půdy 48 států USA včetně Aljašky a Havaje. V konečné fázi, kdy prasata přiberou ze 45 kilo na sto, každé prase spotřebuje více jak 200 kilo obilí, kukuřice a sóji. To znamená, že v celých Spojených státech sní prasata desítky milionů tun krmiva každý rok.

Ve Spojených státech jsou hlavními spotřebiteli vody kuřata, prasata, dobytek a ostatní hospodářská zvířata chovaná pro jídlo: jediné prase spotřebuje kolem 80 litrů vody za den, zatímco kráva na mléčné farmě vypije denně víc jak 200 litrů. Na produkci půl kila hovězího masa je třeba víc jak devět tisíc litrů vody, kdežto na půl kila celozrnné mouky je potřeba necelých 700 litrů vody.

¹ největší komplex muzeí, vzdělávání a výzkumu na světě, působící ve Washingtonu D.C.

Znečištění ovzduší

Oxid uhličitý, metan a oxid dusný mají dohromady z převážné většiny podíl na globálním oteplování. Produkce více jak jednoho kila hovězího vydá více emisí skleníkových plynů než tříhodinová jízda autem a spotřebuje více energie, než když si necháte po stejnou dobu doma rozsvíceno. Podle Organizace spojených národů, globální přechod na veganskou stravu je jeden z kroků, který je nezbytný, abychom porazili nejhorší dopady týkající se změny klimatu. Worldwatch Institut odhaduje, že alespoň takových 51 procent emisí skleníkových plynů na celém světě může být přisuzováno „hospodářským zvířatům a jejím vedlejším produktům.“

Velkochovy také produkují velké množství prachu a ostatních kontaminací, které znečišťují ovzduší. Studie ze státu Texas zjistila, že výkrmny pro dobytek v tomto státě produkují více jak sedm tisíc tun znečišťujícího prachu každý rok. Tento prach se skládá z biologicky aktivních organismů jako jsou bakterie, plíseň a houby pocházející z výměšků a krmiva. Když se zaplní odpadní jímka, která má v sobě plno moči a výkalů, mohou velkochovy obejít limit znečištění odpadních vod tím, že do vzduchu začnou rozprašovat tekuté hnojivo. To vytváří mlhu, která je unášena větrem a vdechována obyvateli žijící poblíž. Dle zprávy senátu státu Kalifornie studie ukazují, že mělké rybníky živočišného odpadu vypouštějí jedovaté chemikálie, které se přenášejí vzduchem, a které mohou u lidí vyvolat zánětlivé, imunní a neurochemické problémy.

Agentura pro ochranu životního prostředí (EPA)² uvádí, že zhruba 80 procent emisí čpavku ve Spojených státech pochází z živočišného odpadu. Ze studie v Kalifornii vyplynulo, že jedna kráva využívaná na produkci mléka ze sebe za rok vydá 8,7 kilo těkavých organických směsí. To dělá mlékárny tím největším zdrojem smogu, a tím překonává nákladní a osobní auta.

² Environmental Protection Agency

Znečišťování vody

Každým dnem vyprodukují velkochovy miliardy kilo hnoje, které končí v jezerech, řekách a pitné vodě.

Přibližně jedna miliarda tun odpadu vyprodukovaná každý rok hospodářskými zvířaty z velkochovu je obvykle používána k pohnojení plodin. Toto hnojivo pak následně odtéká do vodních cest společně s umělými léčivými a bakteriemi, které jsou v hnojivu obsaženy. Mnoho tun odpadu končí v obrovských jámkách v zemi či v plodinách znečišťující vzduch a spodní vody. Voda odtékající ze zemědělského hospodářství je dle EPA zdrojem číslo jedna, který znečišťuje naše vodní cesty. Tím to ale nekončí. Potoky a řeky přenášejí exkrementy z velkochovů do řeky Mississippi, která pak odpad zanechává v Mexickém zálivu. Dusík ze zvířecích výkalů a hnojiv, které jsou použity především k pěstování plodin pro zvířata, způsobuje prudký vzestup populace mořských řas. Tím zůstane malé množství kyslíku pro ostatní formy života. Zpráva Národního úřadu pro oceán a atmosféru (NOAA)³ z roku 2006 zjistila, že mrtvá zóna, což je oblast, ve které prakticky vymřeli všichni mořští živočichové a rostliny, je v Mexickém zálivu z poloviny tak velká jako stát Maryland. V témže roce samostatná studie z Princetonské univerzity zjistila, že, ustoupením od produkce masa, jakož i osvojením vegetariánské stravy Američany, by se v zálivu dramaticky snížilo množství dusíku na takovou úroveň, že by se mohla mrtvá zóna zmenšit nebo zaniknout.

Týrání zvířat

Kromě znečišťování životního prostředí se velkochovy snaží o to, aby se nejrychleji, nejlevněji a s nejmenšími nároky na prostor vyprodukovalo co nejvíce masa, mléka a vajec. To vše vede k tomu, že zvířata žijí v nepatřičných podmínkách. Krávy, telata, prasata, kuřata, krocani, kachny, husy, králíci a ostatní zvířata jsou držena v malých klecích či koticích, kde se často nejsou schopna otočit. Je jim odepřen pohyb, vaby všechna jejich energie posloužila na produkci masa, vajec a mléka určená pro lidskou spotřebu. Jsou krmena umělými léčivými, díky kterým přiberou na váze mnohem rychleji. Jsou také geneticky zmanipulována, aby rychleji rostla a dávala mnohem více mléka či vajec, než by dávala za přirozených podmínek. Pro více konkrétních informací

³ National Oceanic and Atmospheric Administration

ohledně průmyslu nahlédněte do našeho přehledu základních informací kde se hovoří o prasatech, krávcích, telecím mase, kuřatech, krocanech a husích játrech.

Nenechte se ošálit výrobky, na kterých je napsáno „bio“ nebo „chov ve volném výběhu“, protože vymezování a vymáhání předpisů není konzistentní. Je těžké zjistit, které výrobky ve skutečnosti pocházejí ze zvířat, se kterými je slušně zacházeno. Jelikož se žádná z těchto visaček nevztahuje na dopravu a porážku. Žádná z nich nezakazuje tělesné zmrzačení jako je kauterizace zobáku, kupírování ocasu, vrubování uší nebo odrohování skotu. Nejhorší týrání stále pokračuje, a to bez jakékoli regulace. Pro více informací nahlédněte opět do našeho přehledu základních informací o těchto zavádějících etiketách.

Co proto můžete udělat

Přechodem na veganskou stravu snížíte svou uhlíkovou stopu. To vám dává možnost chovat se vůči planetě Zemi ohleduplně a lépe soucítit s jejími obyvateli. Při tolika dnešních veganských alternativách nebyla nikdy rostlinná strava tak lahodná. Ať už se rozhodnete stát vegetariánem/vegetariánkou kvůli životnímu prostředí, vašemu zdraví nebo kvůli zvířatům, máte moc změnit svět. A to jednoduše tím, že změníte svůj jídelníček.

3.1.1 Glossary to the First Text

English	Definition	Czech
byproducts	something that is produced as a result of making something else, or something unexpected that happens as a result of something else	vedlejší produkty
to shun	to avoid something	vyhýbat se
a swath	a long area of something	velká plocha
a hog	a pig, especially one that is allowed to grow large so that it can be eaten	prase, vepř
carbon dioxide	the gas formed when carbon is burned, or when people or animals breathe out	oxid uhličitý
greenhouse-gas	a gas that causes the greenhouse effect, especially carbon dioxide	skleníkový plyn
vegan diet	a diet that consists of no animal products like meat, dairy, eggs or honey	veganská strava ⁴
feedlots	a type of animal feeding operation used in intensive animal farming	výkrmny
fungi (sg. fungus)	any of various types of organisms that get their food from decaying material or other living things	houby (plíseň)
fe(a)ces	the solid waste passed out of the	výkaly, fekálie

⁴ The definition is based on the author's own familiarity with the English term since the author has been living this lifestyle over four years.

	body of a human or animal through the bowels	
cesspools	a large, underground hole or container that is used for collecting and storing human waste and dirty water	odpadní jímka
to circumvent	to avoid something, especially cleverly or illegally	obejít, obcházet
ammonia	a gas with a strong, unpleasant smell used in making explosives, fertilizers (= substances that help plants grow)	čpavek, amoniak
runoff	water that flows away from high areas to low areas	odtok vody
algae (populations)	very simple, usually small plants that grow in or near water and do not have ordinary leaves or roots	populace mořských řas
skyrocket	to rise extremely quickly or make extremely quick progress towards success	prudký vzestup, vyletět nahoru
free-range	relating to or produced by farm animals that are allowed to move around outside and are not kept in cages	chov ve volném výběhu
to debeak	to remove part of the beak of poultry to reduce the risk of such habits as feather-picking or cannibalism	kauterizace zobáku
ear-notching	process done on new born baby pigs for the purpose of identification	vrubování uší

3.1.2 Commentary on the First Text

Macro Approach

This text is situated on the American website „peta.org“. The Abbreviation PETA stands for People for the Ethical Treatment of Animals and is the largest animal rights organization in the world. This article is located in the section named „Animals used for food“ which can be found in the superordinate category „issues“.

Main purpose of this text is to inform the website visitor about negative effects on the environment caused by raising factory-farmed animals for food. Along with its informative function, allows the reader to make his or her own idea about this global issue with a possibility of choice. It makes the recipient think and see the mutual connection. Target group of this text is anyone, who takes an interest in this issue, independently of his or her age or background.

The text is written in the publicistic style with its typical features like matter-of-fact, comprehensibility, clarity, currency and persuasion. It is objective for the most part and includes quotes, which provide credibility. The article does not have one author due to complex information derived from various references, which are situated at the end. The first little paragraph advises the reader of what comes next. Further it is comprised of 5 segments dealing with a specific question. As a result, the source text is well arranged and structured. Its language is standard and explicit. In addition, there is a great deal of extensive vocabulary from the field of ecology and farming.

The author of this bachelor thesis translated this text with her own assignment analysis in mind. The Author's approach to translation aimed to translate the source text with the prediction that PETA will incorporate the Czech language in their international sites in the near future. Therefore, it was necessary to use annotations, change units of weight and volume, supplement sentences with other words to make it more understandable and suitable for the context. The necessities of this kind are described in detail in the micro approach analysis below.

Micro Approach

This text is rich in **compound nouns**, which relate to the field of ecology, farming and biology. Some of them are hyphenated and some of them are two separate words. Translation of these following compounds has at least two lexical units, for instance:

<i>byproduct</i> (preposition + noun)	<i>waterway</i> (noun + noun)
<i>feedlots</i> (verb + noun)	<i>cesspools</i> (noun „cesspit“)
<i>green-house</i> (adjective + noun)	<i>runoff</i> (phrasal verb)
<i>groundwater</i> (adjective + noun)	<i>free-range</i> (adjective + noun)
<i>footprint</i> (noun + noun)	<i>factory-farmed</i> (noun + adjective)
<i>industry-specific</i> (noun + adjective)	

In the text also a group of **problematic words** occurs, which required a further research due to their right equivalent used in the Czech language:

debeaking and *dehorning*

de- as negative prefix from Latin in the meaningf „to take something off“

beak and *horn* as a root of the word

-ing suffix as a gerund that is being used to create a noun

tail-docking and *ear-notching*

Both belong to the category of hyphenated compound nouns and consist of a common noun and a gerund. These gerunds express a process done in veterinary medicine and cattle breeding.

Expressions of a foreign origin

de facto > word of a latin origin > „ve skutečnosti / *de facto*“

algae (plural) > word of a latin origin, *alga* in singular > „řasy“

fungi (plural) > word of a new latin origin, *fungus* in singular > „houby“

appetite > word of a french origin > „chut' / *apetit*“

International words

Effect (efekt), *product* (produkt), *farm* (farma), *passenger* (pasažér), *ecosystem* (ekosystém), *energy* (energie), *adoption* (adopce), *drugs* (drogy), *information* (informace), *diet* (dieta, strava) etc.

It was necessary to convert **units of measurements and volume** to state the right amount occurring in the source text:

100 pounds > 45 kilo

2,400 gallons > 9000 litrů

19,3 pounds > 8,7 kilo

billions of pounds > miliardy kil

trillion pounds of waste > přibližně jedna miliarda tun odpadu

In the last example „trillion pounds of waste“ is not translated as „bilion“ because it does not sound right in Czech, therefore conversion of this kind is used.

Besides converting units, many sentences are **rephrased** or **supplemented** with additional words, for instance:

a) change from present participle to a different clause

„...possible, *resulting* in abusive conditions for animals.“

„To vše *vede k tomu*, že zvířata žijí v nepatřičných podmínkách.“

b) change of relative clause

„...along with the drugs and bacteria *that they contain*.“

„...společně s umělými léčivy a bakteriemi, *které jsou uvnitř hnojiva obsaženy*.“

c) change of verbal phrase

„...allowing you *to tread lightly on the planet*...“

„To vám umožňuje *chovat se ohleduplně vůči planetě Zemi*...“

d) additional word in the target text

„Pro více informací nahlédněte *opět* do našeho přehledu...“

3.2 Translation of the Second Text

Operace Milagro IV – obranný boj Sviňuchy kalifornské

„Milagro“ ve španělštině znamená „zázrak“, a proto je název Operace Milegro velice vhodný pro kampaň organizace Sea Shepherd Conservation Society, která byla zkoncipována, aby zachránila nejvíce ohroženého vodního savce na světě, sviňuchu kalifornskou (pod vědeckým názvem známá jako *Phocoena sinus*)

Listopad 2017 připomíná návrat organizace Sea Shepherd do Mexického zálivu v Kalifornii, a to kvůli Operaci Milagro IV na záchranu téměř vyhynuté Sviňuchy kalifornské. Toto je pro Sea Shepherd čtvrtý rok v řadě v tomto zálivu a pro Sviňuchu kalifornskou dosud tím nejzásadnější. Poslední oficiální součet tohoto druhu klesl pod 30, což je polovina množství zaznamenaná dříve v roce 2015. S tak hroznou statistikou je vaquita nyní nejohroženějším vodním savcem na zemi.

Nejmenší ze všech sviňuch, vaquita se trvale vyskytuje v Kalifornském zálivu (nebo-li Cortézově moři). Jestliže nezačneme kvůli její ochraně okamžitě jednat, riskujeme, že bude patřit ke zvířatům, která v posledním století vyhynula. Mezi ně patří nosorožec dvourohý severozápadní, tuleň karibský a tygr javánský.

Ohrožení vaquity je bohužel způsobeno výhradně lidskou hamižností, i přesto že bylo výhradně na její ochranu vytvořeno útočiště v horní části zálivu. Rybáři, tím jsou myšleni pytláci spolupracující s drogovými překupníky, nelegálně pokládají svislé sítě v naději, že chytí další rybu v podobné velikosti: totoabu. Tento kriticky ohrožený okoun je ceněn na desítky tisíce dolarů kvůli jeho plovacímu měchýři, který se prodává na černém trhu v Číně a Hong Kongu. Tím si vysloužil přezdívku „vodní kokain“. Když vaquity plavou v útočišti, zapletou se do těchto sítí a nejsou schopny se dostat hladinu vody, což zapříčiní jejich utonutí. Osud těchto velice plachých a těžko zachytitelných sviňuch je nerozlučitelně spojen s osudem totoaby.

Sea Shepherd, jakožto organizace jednající přímo, nyní spolupracuje s mexickou vládou na Operaci Milagro IV, aby ochraňovala vaquitě její útočiště. Lodě Sea Shepherd, M/V Farley Mowat a M/V John Paul DeJoria zakotví v Kalifornském zálivu na začátku listopadu 2017. Dojde na odstraňování svislých sítí, hlídání pytláků, sdílení

dokumentace a sběru dat s vědeckou komunitou, a veškeré podezřelé aktivity se budou hlásit námořnictvu, které dle potřeby zasáhne.

Za poslední tři roky udělala organizace Sea Shepherd v Kalifornském zálivu velký pokrok. Sama během Operace Milagro III odstranila 233 kusů nelegální rybářské výstroje, 1195 zamotaných mrtvých zvířat včetně žraloků, delfínů, velryb, želv a lachtanů. 795 živých zvířat osvobodila. Sea Shepherd během této kampaně objevila pět mrtvých kalifornských sviňuch, jejichž úmrtí je přisuzováno chycením se do svislých sítí naražčených pytláky.

Milagro ve španělštině znamená zázrak, a to je přesně to, co tato plachá a prchavá sviňucha bude potřebovat, aby se dostala z nebezpečí, které představuje vyhynutí. Jediným způsobem, jak sviňuše kalifornské zachovat v bezpečí její přirozené prostředí, je zbavit se svislých sítí a pytláctví v jejím útočišti. Aby se jí dařilo a její populace opět rostla. Vodní svět tíše vymírá, důkazem toho je nedostatek živočišných druhů. Organizace Sea Shepherd je rozhodnuta tomu u sviňuchy kalifornské zabránit, a proto se vrátí do horní části zálivu a bude pokračovat ve své práci.

Svislé sítě jsou pro vaquitu tou největší hrozbou

Největší hrozbou pro sviňuchu kalifornskou jsou pytláci, kteří používají svislé sítě. Oblast obydlená touto ohroženou sviňuchou je obklopena třemi rybářskými vesnicemi. Hlavním způsobem rybaření v této oblasti je používání malých jednomístných člunů, které nastrahují svislé sítě s bójkami najednou po dobu několika hodin. Tyto ničivé svislé sítě kladené hlava nehlava jsou obvykle vyráběny z průhledného nebo ze zeleného nylonu. Společně s kvalitou vody, která je v horním zálivu zakalená jsou tyto sítě pro vaquitu skoro neviditelné. Když plavou uvnitř svého mořského úkrytu, tak se sviňuchy často zamotají do těchto sítí a nejsou schopny se dostat na vodní hladinu, aby mohly dýchat. Tím je pak zapříčiněno to, že se udusí.

Sviňucha kalifornská je na seznamu kritického ohrožení od roku 1996. Vědci po dobu téměř dvaceti let varují, že jediným způsobem, jak zachránit vaquitu je eliminovat výskyt svislých sítí v jediném regionu, který je pro tento druh nazýván domovem. V roce 2005 bylo pro vaquitu zřízeno chráněné útočiště ve snaze zabránit tomu,

aby se savci žijící v moři nestaly obětí tzv. vedlejšího úlovku v sítích způsobující smrt. Bohužel kvůli nedostatečnému prosazení tento krok problém nevyřešil a populace druhu vaquita se ještě více snížila. Za posledních pár let se stal rybolov ryb totoaba v tomto regionu opět populárním. Tím je vyloženě poháněn úbytek populace kalifornských sviňuch na šokujících 18.5 % jejich výskytu za každý rok, což doposud ještě nikdo nikdy neviděl.

Okoun Totoaba

Okoun totoaba je dalším ohroženým mořským druhem, jehož rodným místem je horní část Kalifornského zálivu. Příběh totoaby je stejně smutný jako u vaquity. Je těsně spjatý s příběhem rybářského městečka San Felipe, vyskytující se neblíže u teritoria sviňuchy kalifornské. San Felipe bylo v zásadě založeno kvůli rybolovu totoaba. Totoaba byl jedinou velkou a hojně se vyskytující rybou, která vážila skoro 140 kilo a měřila více jak dva metry. Nyní, když jich zbylo tak málo, je zcela výjimečné spatřit totoabu, která ještě váží přes 30 kilo. V šedesátých letech byli loveni skoro do vyhynutí. Rybáři šli po rybě totoaba i tehdy kvůli jejímu plovacímu měchýři. Tento plovací měchýř je exportován z Mexika a prodáván na černém trhu v Číně, kde je používán v polévce, která má prý léčivé vlastnosti.

Ryba totoaba je v chráněná v Mexiku od roku 1975, když se objevila na seznamu jako ohrožený druh kvůli šílenému lovu jejího plovacího měchýře. Za posledních pár let se populace totoaby vrátila pomalu zpátky na scénu. Toto zotavení bohužel motivovalo k nelegálnímu rybolovu a mexické kriminální kartely k tomu, aby se na tuto ohroženou rybu zaměřily ještě jednou a její plovací měchýř exportovaly do Číny a prodali na černém trhu. Obnova tohoto trhu je šokující nejen pro totoabu, ale i slábnoucí populaci sviňuchy kalifornské. Tím, že se obnovil rybolov totoaby, se zrychlil pokles sviňuchy kalifornské z ročních 7.5% na 18.5 % ročně. Svislé sítě sestaveny pro totoaby jsou větší než 15 cm, proto se nesmí používat. S použitím těchto svislých sítí je větší pravděpodobnost, že se vaquita zaplete do sítě a utone.

Na operaci Milagro IV můžete přispět svým dílem, čímž udržíte sviňuchu kalifornskou naživu, v bezpečí a na svobodě.

3.2.1 Glossary to the Second Text

English	Definition	Czech
vaquita	a mammal that lives in the sea, swims in groups, and looks similar to a dolphin but has a shorter rounder nose	sviňucha kalifornská
porpoise	a small toothed whale with a low triangular dorsal fin and a blunt rounded snout	sviňucha (zoologický název)
gillnet	a flat fishnet suspended vertically in the water to entangle fish by their gills	svislá síť
(human) greed	a very strong wish to continuously get more of something, especially food or money:	lidská hamižnost
poacher	someone who catches and kills animals illegally	pytlák
swim bladder	an organ like a bag inside a fish that holds air so that it does not sink and stays in the correct position	plovací měchýř
refuge	(a place that gives) protection or shelter from danger, trouble, unhappiness, etc.:	útočiště, úkryt
resurgence	an increase or revival after a period of little activity, popularity, or occurrence	obnovení

3.2.2 Commentary on the Second Text

Macro Approach

The source of the second text is the website www.seashepherd.org, the article is located in the section Campaigns along with other sections concerning various ocean life issues. This article is based on a direct-action and research done by an international non-profit organisation called Sea Shepherd Conservation Society. Aim of this organization is to protect ecosystems and to end the slaughter of wildlife in the world's oceans.

Author of this article is unknown. However, according to their website, articles of this kind are written by one of the volunteers working for this non-profit organization. Purpose of this source text is to update the reader on near extinction of two important species living in the ocean, in the first place. Since it is a non-profit organisation, its financial status depends on donations from volunteers. Therefore, another aim of this article is to obtain money to act directly on the seas. The last line „*You can do your part in keeping the vaquita alive, safe and free by donating to Operation Milagro IV.*“ urges readers to donate money. It is a suitable reading mainly for those, who care about ocean life and future biodiversity.

The original text belongs to the publicistic style. It informs the public and also has a persuasive function in form of gaining donations. Unlike journalistic whose only aim is to report on present events. The information contained in the text are grounded in facts and interpreted in an objective way. Its structure is clearly arranged and the information is well segmented, too. What might come the reader as unpleasant are the often-repeated statements. Nevertheless, these repeated statements function as a reminder for this issue of a great importance.

The source text itself does not include any difficult terminology. However, problems have occurred in proper names which is further described in the micro approach analysis.

Micro Approach

In the source text occur terms which do not have **suitable equivalent** in Czech. The term *defense campaign* was translated as *obranný boj* because the word *campaign* in Czech is not being used with an adjective *defense* as „obranný“. Therefore, this adjective was kept and the noun replaced for „boj“ which carries the same meaning like *campaign* in this particular context. Another term that is not being used in Czech is *illegal poachers*. The noun *poachers* is already negative, adding a negative adjective next to it is inappropriate for the target text. Usage of these two phrases was assessed according to the Czech corpus at www.korpus.cz.

In the first and second paragraph word *organisation* following the proper noun *Sea Shepherd* was added to the text because of better phrasing appropriate to Czech.

In addition to that, a large number of **-ing suffix** is seen in the original text, working as present participle. For instance: „*As the vaquita swim in the refuge, they become entangled in these nets and are unable to reach the surface of the water, causing them to drown.*“ In this case the present participle is replaced for a subordinate clause since the usage of present participle is out of common in the Czech language: „*Když vaquity plavou v útočišti, zapletou se do těchto sítí a nejsou schopny se dostat na hladinu vody, což zapříčiní jejich utonutí.*“

Noun *endemic* carries two slightly **different meanings**. It is mainly used in a sense of a disease or a condition regularly found, according to Cambridge online dictionary. In this context it means that the endangered species *Vaquita* is only present in the Gulf of California. It is not linked to a disease, by no means, according to the context.

The phrase *keep the waters safe for the vaquita* was essential to use **conversion** to make it sound more relevant to Czech. Even though, transcription in this case is possible it is still out of common in Czech phrasing. Since *waters safe* is related to vaquita and she is a marine mammal, the translation *zachovat v bezpečí její přirozené prostředí* is therefore appropriate.

In the last paragraph occurs **free translation**: *The gillnets set for totoabas are (of a mesh) greater than six inches...*“. The noun *mesh* here describes the size of fishing net in detail which was not kept in the text, however, the cause of illegal use was kept.

3.3 Translation of the Third Text

Největší hrozbou pro oceány je plast

Oceány se doslova dusí v milionech kusů plastových láhví na vodu, kalíšků, brček a jednorázových tašek z plastu.

Autor: Zipporah Musau

Publikováno Africa Renewal Oline: květen-červenec 2017

Muž, který třídí „moře“ plastu v jednom ze středisek recyklační společnosti Wecycler v Lagosu v Nigérii. Většina plastového odpadu pocházející z měst skončí v oceánech. Foto: Panos/Joan Bardeletti

Slavná americká oceánografka Sylvia Earleová, značně zkoumá moře již přes 60 let a od jejího prvního ponoru v 16ti letech zaznamenala více jak 7 tisíc hodin výzkumu a filmování mořského světa. Earlová, jakožto první žena v pozici vedoucího vědce pro Národní úřad pro oceán a atmosféru, čelí momentálně větší výzvě, než byla její plavba kolem světa v roce 1964 či experiment z roku 1970. Kvůli tomuto experimentu strávila se svou čistě ženskou posádkou dva týdny pod hladinou pozorováním korálového útesu v tzv. podvodní laboratoři⁵.

Earleová sjednocuje svět ke společnému cíli a tím je záchrana moří. Moře totiž čelí nejsmrtelnější hrozbě za dob jejich existence, stejně i tak miliony občanů na světě, jejichž přežití závisí právě na nich.

Earleová využívá své veřejné známosti k tomu, aby upozornila, že kombinace nadměrného rybolovu, stoupajících teplot a plastového odpadu ničí mořský svět

⁵ Podvodní laboratoř jakožto zařízení, které umožňuje člověku žít bezstarostně pod vodou a je plně vybaveno. Originálním názvem je „Underwater habitat“, který byl dále propojen s projektem Tektite (1969-70). Tektite byl prvním celonárodně sponzorovaným americkým programem, v němž se vědci zabývali podmořským světem.

v každém směru. Poznamenává, že od padesátých let ztratil svět 50% svých celosvětových korálových útesů a 90% svých velkých ryb.

Oceány jsou zahlceny plastovým harampádím, což představuje miliony tun láhví na vodu a sodu, brčka na pití a plastové tašky na jedno použití. Je to stále horší, to co vidíme plavat na povrchu tvoří jen 5% podíl veškerého plastového odpadu, který byl hozen do moře. Podle neziskové environmentální organizace Spojených států Ocean Conservancy, zbylých 95% je pod povrchem, kde rdousí stvoření žijící pod vodou a zcela ničí vodní ekosystémy.

Jestliže se neudělá nic proto, aby byl tento směr vývoje zvrácen, **99%** všech mořských ptáků bude do roku 2050 přijímat potravu formou plastu.

„Oceány jsou zanešené plastem, zejména rybářským vybavením a jednorázovým plastem,“ sdělila Earleová v rozhovoru pro časopis Africa Renewal. Svět dnes produkuje dvacetkrát více plastu než před 40 lety. Což znamená, že každým rokem skončí více jak osm milionů tun plastu v oceánech, nadělává paseku u volně žijících živočichů v moři, v oblastech rybolovu, cestovním ruchu a mořských ekosystémech. Pouhých méně než 14% veškerého plastu je možno recyklovat. Je na čase, aby přišel někdo s inovací nebo technologií, která by se vypořádala s těmi zbývajících 86 procenty, a toto by mělo vytvořit příjmy ve výši 80 až 120 miliard dolarů, jak uvádí poslední zpráva nadace Ellen McArthur Foundation spolupracující s firmami, vládou a akademickou sférou na vybudování ekonomiky, která je obnovitelná. Bohužel, plastový odpad, který si najde svou cestu do oceánu tam zůstane stovky let, protože se plast nerozloží. Prohlášením Agentury pro ochranu životního prostředí (UESPA) „Každý kousek plastu, který byl vůbec někdy vyroben, ještě pořád existuje.“ jde vidět, jak moc je plast ve skutečnosti odolný. Jakmile se dostane do moře, vyluhuje do něj chemikálie, mnohé z nich jedovaté.

„Přes 80% veškerého odpadu v našich oceánech je vyrobeno z plastu. V takovém měřítku, v jakém vyhazujeme věci jako jsou plastové láhve, tašky, kalíšky a brčka po jednom použití, budeme mít do roku 2050 v oceánech více plastu jak ryb,“ varuje OSN pro životní prostředí, jakožto zastoupení Organizace spojených národů pověřeno chránit životního prostředí.

Vzhledem ke jejich nízké hustotě je možné plastové odpadky snadno transportovat na dlouhé vzdálenosti z míst, odkud pocházejí. Plastový odpad se kvůli své nízké hustotě snadno přepravuje ze svého původního místa na dlouhé vzdálenosti. Spodní proudy oceánu jej roznášejí do každého koutu země, něco z toho plave na hladině a ostatní klesá na mořské dno.

Podle organizace zvané Center for Biological Diversity, sídlící ve Spojených státech, je ve světových oceánech 15 až 51 bilionů kusů plastu, od rovníku k pólům a od ledových příkrovů na Arktidě po mořské dno. Nově vznikající výzkum svědčí o tom, že ani jedna čtvereční míle (1,6 km) oceánského povrchu kdekoli na zemi není zbavena plastového znečištění.

Situace se zhoršuje tím, že kosmetický průmysl začal přidávat do stovek toaletních potřeb jako jsou tělové a obličejové peelings a dokonce zubních past drobné plastové kapičky zvané jako „mikrokapičky“. Tyto malé částičky projdou snadno filtrace odpadní vody a odtokovým systémem skončí v moři, kde je požívají ryby a mořští ptáci. Organizace spojených národů pro životní prostředí varuje, že okolo 99% všech mořských ptáků se bude do roku 2050 živit plastem, pokud se pro změnu tohoto směru nic nepodnikne. Ani Afrika nebyla ušetřena hrozbou jako je plast, ačkoli většina plastového smetí v Africe pochází zvenčí kontinentu. Africká velkoměsta a přímořská města se potýkají s horami vlastního odpadu, převážně plastem, končícím v oceánu.

Earleová uvedla, že plastovým odpadem z Afriky jsou nejvíce postiženy ostrovy v severozápadním indickém oceánu.

Dle Programu OSN pro životní prostředí budeme mít **do roku 2050** v oceánech víc plastu jak ryb.

Plast v oceánu každým rokem zabije či způsobí újmu více jak 300 tisícům mořským živočichům, řekla Earleová. Někteří tvorové uvíznou v plastových zbytcích, zatímco ostatní jako mořští ptáci, želvy, ryby, ústřice a slávky plast požívají, který jim ve finále zanese jejich trávicí systém a způsobí smrt. Ryby a ptáci si spletou menší části plastu s potravou a požívají je v enormním množství. Earleová truchlí nad tím, že poté co mladí ptáci zemřou a jejich tělo se rozloží, je doslova možné vidět malé kuličky plastu vedle jejich kostry.

Hrozba plastu se stala tak strašnou, že byla v únoru Organizací spojených národů na Světovém summitu o udržitelnosti oceánu na Bali v Indonésii zahájena kampaň *Clean Seas*. Což představuje snahu celého světa přesvědčit vlády k tomu, aby prošlo politické opatření, které by redukovalo použití plastů a přesvědčit průmysl o minimalizaci plastových obalů a novém designu svých produktů. Organizace spojených národů nabádá spotřebitele k tomu, aby změnili své zlozvyky při likvidaci plastu, než se mořím stane škoda, kterou nelze vzít zpět.

„Tento problém s plasty, který zničí naše oceány jsme se již dávno měli snažit vyřešit. Plastový odpad se povaluje na plážích, usazuje se na dně oceánu a stoupá pomocí potravního řetězce na našem talíři. Příliš dlouho jsme jen přihlíželi, zatímco se situace zhoršila. To musí přestat,“ řekl Erik Solkheim, ředitel Programu OSN pro životní prostředí na zahájení kampaně *Clean Seas*.

Aby se zakázaly či zdanily jednorázové tašky, odstranily mikroplasty z výrobků osobní hygieny a v jiném případě se dramaticky snížila spotřeba plastu na jedno použití, kampaň bude během celého roku oznamovat ambiciózní kroky, které přijmou země a obchodní společnosti. Dosud se více jak tucet zemí v Africe, mezi které patří Kamerun, Etiopie, Gambie, Guinea-Bissau, Malawi, Mali, Mauritanie, Rwanda, Sierra Leone, Tanzanie a Uganda, buď přijmulo nebo navrhlo zákaz polyetylenových tašek.

Začátkem tohoto roku Keňa oznámila, že zakazuje výrobu a dovoz všech plastových tašek, s účinností koncem tohoto roku. Několik milionů plastových tašek jsou v Keni každým rokem rozdávány v supermarketech, říká OSN pro životní prostředí. Ty se pak stanou odpadem, který zabije ptáky, ryby a ostatní zvířata, která si je spletou s potravou, poškodí zemědělskou půdu, znečistí turistická místa a připraví živnou půdu pro komáry, kteří přenášejí malárii a horečku dengue.

Zvrat' me tento směr

„Jsou naše oceány mrtvé? Neřekla bych, že jsou ještě mrtvé, ale jsou ve velkém průšvih,“ říká Earleová. „Plastový odpad v mořích nezná hranic a může se vyplavit na jakýkoli břeh, včetně těch neobydlených ostrovů. Je to celosvětový problém, který vyžaduje globální řešení.“

Sylvia Earleová se domnívá, že by vlády měly přijmout zákony, které odradí lidi od používání jednorázových plastů jako jsou třeba tašky, kalíšky, láhve a mikroplasty, které jsou každý rok použity v milionech předmětů. Dále ukazuje na pobídky občanů,

kteří činí rozhodnutí omezit svou spotřebu plastu, jako třeba používání látkových či sisalových tašek při nákupu. Dodává, že by mohly země také zdanit ty, co plast používají a využít tyto peníze pro úklid. Velké korporace se přidali k globálnímu úsilí zvrátit trend odpadků v moři. Společnost Dell, působící v informačních technologiích, v únoru oznámila, že pro balení svých produktů začala používat recyklovatelné plasty vylovené z moře. Na zasedání „The Ocean Conference“, která se bude konat 5. až 9. června v sídle OSN v New Yorku, se od zemí a světových organizací po celém světě očekává více takovýchto oznámení a závazků. Na konferenci se spojí vlády, zastupitelství OSN, finanční instituce, nestátní neziskové organizace, občanská společnost, akademická obce, vědci, soukromý sektor a ostatní herci, aby vyhodnotili výzvy a možnosti vztahující se k tématu. Jakožto kroky podniknuté vůči zavedení čtrnáctého cíle udržitelného rozvoje (SDGs) zvaný Život ve vodě.

Z pohledu jednotlivce, zvolením znovu použitelných tašek, šálků, brček a láhví, odmítnutí plastového balení a produktů osobní hygieny obsahující mikroplasty, se může napomoci zamezení hrozby plastu. Pokud jde o plast, žádná snaha není tak marná, aby došlo k nějaké změně.

3.3.1 Glossary to the Third Text

English	Definition	Czech
hub	the central or main part of something where there is most activity	středisko, centrum
single-use	used to describe a product that is designed to be used once only	jednorázový, na jedno použití
to log	to officially record something	zaznamenat
renowned	famous for something	slavný
to rally	to (cause to) come together in order to provide support or make a shared effort	sjednotit
bully pulpit	an important public position from which a person can let other people know his or her opinions on particular subjects	využít své veřejné známosti
clogged	to become blocked or filled so that movement or activity is slowed or stopped, or to cause this to happen	ucpaný
to wreak havoc	confusion and lack of order that result in damage or trouble	nadělat paseku, napáchat spoušť
revenue	the income that a business or government receives regularly, or an amount representing such income	výnos
to leach	(of a substance) to come out of or be removed from another substance, esp. dirt, by passing water through it	vyluhovat

undercurrent	a current of water below the surface and moving in a different direction from any surface current	spodní proud (vody)
to scatter	an emotion, belief, or characteristic of a situation that is hidden and usually negative or dangerous but that has some effect	roztrousit
polythene	a light, usually thin, soft plastic, often used for making bags or for keeping things dry or fresh	polyetylen
breeding grounds	a place or condition that produces or causes a lot of something, esp. something bad	živná půda
incentive	something that encourages a person to do something	pobídka
dengue fever	a serious tropical disease that is caused by a virus carried by mosquitoes. It causes a high fever and severe pain in the joints of the body	horečka dengue
NGO	abbreviation for non-governmental organization : an organization that tries to achieve social or political aims but is not controlled by a government	nestátní nezisková organizace
sisal	(a tropical plant whose leaves produce) strong threads that are used for making rope and floor coverings	agáve sisalová (vlákno)

menace	something that is likely to cause harm	hrozba
go a long way towards doing something	to be very helpful	mít velký úspěch
to curb	to control or limit something that is not wanted	omezit
debris	broken or torn pieces left from the destruction of something larger	zbytky, trosky
disposal	the act of getting rid of something	likvidace
to blight	a very bad effect on something, often for a long time	zničit
to grapple with	to try to deal with or understand a difficult problem or subject	potýkat se, zápasit s
ice sheets/cap	a thick layer of ice that permanently covers an area of land	ledový příkrov
turn the tide	to reverse the trend of events	zvrátit směr

3.3.2 Commentary on the Third Text

Macro Approach

The text was chosen from the website Africa Renewal Online that comes under United Nations as Africa Renewal is a magazine published by United Nations. This specific article was published in their issue May-July 2017. Its author is Zipporah Musau working as a Communications Specialist at United Nations Headquarters in New York. Purpose of this source text is to apprise the reader of plastics effects on oceans. It deals with descriptions of those effects that are substantiated by an American marine biologist Sylvia Earle who has spent most of her life exploring marine life and gave Africa Renewal an interview in May 2017. There is further more discussed why the ocean matters and why there is a need to protect it.

Functional style of this source text is a journalistic style. As mentioned above, it informs the public by reporting on global news and events which is in this case the plastic menace. Structure of this article represents typical features of this functional style which is for instance a big bold headline to engage reader's attention, the first sentence or paragraph for future expectation what will follow. Journalistic style strives to write articles that have a wide appeal and are easily understood. Besides the big bold headline and well-arranged paragraphs, it notes some of the important facts by repeating them in a form of a bigger front size and boldface. There can be found two examples of these in the article. Furthermore, to the article was added a picture to have a vague idea of this global issue.

The article starts with an introduction dedicated to Sylvia Earle and her background.

In the middle of writing is described the effect of plastic, mentioning figures, work of United Nations and state of African continent. In the conclusion are described actions and suggestions that lead to solution of this problem with which the text is concerned. The terms occurring in the text are not difficult to understand and the language is standard, Readers of this text are people who are interested in the environmental issues and ocean biodiversity in particular, for instance, admirers of Ms. Earle, divers, scientists, biologists or ordinary people in a position of a volunteer working for non-profit organisations.

Micro Approach

Author of this translation strived for a target text that would be understandable for Czech readers and their spoken language. The source text is abundant in proper names and abbreviations, especially regarding organisations. Those proper names were translated within the bounds of possibilities, depending on their occurrence in Czech.

Wecycler > closer specification of this proper noun *recyklační společnost*

National Oceanic and Atmospheric Administration > *Národní úřad pro oceán a atmosféru*

Ocean Conservancy > was kept in its original since any Czech equivalent has not been found

Africa Renewal > *Africa Renewal* as a title of a magazine

Environmental Protection Agency > was translated as *Agentura pro ochranu životního prostředí* that is followed by its abbreviation USEPA

United Nations Environment > was translated as *Program OSN pro životní prostředí*. Even though the source text does not mention anything about a programme, this is the only noun phrase occurring in Czech. In the chart of UN, available on www.osn.cz, was only found „UNEP“ standing for Program OSN pro životní prostředí.

Center for Biological Diversity > was kept in its original form since any Czech equivalent has not been found.

Clean Seas > was kept in its original form, only postdeterminer *campaign* was translated as *kampaň*.

the Economist's > this proper noun representing an English-language weekly magazine-format newspaper was not kept in the target text, the translator find it to be unfitting and also of no importance according to the context.

NGOs > was translated as *Nestátní neziskové organizace*.

Sustainable Development Goal 14 > was translated as *čtrnáctého cíle udržitelného rozvoje*. The plural form *Cíle udržitelného rozvoje* is a term frequently used in Czech language. The actual *Goal 14* is being translated and described as *Život ve vodě: Chránit a udržitelně využívat oceány, moře a mořské zdroje pro zajištění udržitelného rozvoje*. Available on the website www.osn.cz.

Ellen MacArthur Foundation > was translated as *nadace Ellen Macarthur Foundation*

In the source text are also present some **compound words** that were translated as:

all-female (crew) > čistě ženská posádka	seabed > mořské dno
non-profit > nezisková	wildlife > divoká příroda
single-use > jednorázový, na jedno použití	headquarters > hlavní sídlo
worldwide > po celém světě	
round-the-world > kolem světa	

In terms of syntax it was essential to change **the word order** to be more relevant to the Czech language since there is a temptation of interference in general, for instance:

(1) English: *Plastic pose biggest threat to oceans*

Czech: *Největší hrozbou pro oceány je plast*

(2) English: *„...and logged more than 7,000 hours researching and filming marine life since her first dive at age 16.“*

Czech: *„...a od dob její prvního ponoru v 16ti letech strávila zkoumáním a natáčením mořského života víc jak 7 tisíc hodin.“*

As well as with the word order it was necessary to put some **additional words** into the translation because of the language interference, for instance:

(1) English: *„Ocean choking on millions of plastic water bottles...“*

Czech: *„Oceány se **doslova** dusí v milionech **kusů** plastových lahví na vodu...“*

(2) English: *Africa has not been spared the plastic menace.*

Czech: ***Ani** Afrika nebyla ušetřena hrozby **jako je** plast.*

(3) English: *„...was the first woman chief scientist of...“*

Czech: *„...byla první ženou **v pozici** hlavního vědce...“*

In the text occur signs of **American language** such as *trash* (BrE⁶: rubbish) and *center* (BrE: centre). *Litter* is an equal synonym to both *trash* and *rubbish* which is repeated many times in the text.

Three examples of **translation loss** have taken place during the translation process:

(1) „...the UN launched the Clean Seas campaign at the ~~Economist's~~ World Ocean Summit...“ The reason for translation loss of this example is described above.

(2) „...and rising through the food chain onto ours ~~dinner~~ tables.“

(3) Change in addressing ~~Ms.~~ Earle. Czech language has an advantage with regard to gender recognition with suffix -ová in female surnames, unlike English.

English language uses **plural form** of nouns which is evident from the source text.

On the other hand, Czech language prefers using nouns in singular form instead. It also depends on the context. Nouns that have been changed from their plural form to singular form are:

the deadliest threats > nejsmrteľnější hrozba

bans on polythene bags > zákaz polyetylenových tašek

drainage systems > odtokový systém

Author of this translation used **direct speech for indirect speech** in order to translate the specific statement correctly. It is particularly because of the verb *lamented* and translation loss of a pronoun *you* on the grounds of objectivity and diversity. The translation carries the same meaning of the original.

English: „When the young birds eventually die, **you** can literally see small balls of plastics next to their skeletons after the body decomposes,“ Ms. Earle **lamented**.

Czech: Earleová truchlí nad tím, že poté co mladí ptáci zemřou a jejich tělo se rozloží, je doslova možné vidět malé kuličky plastu vedle jejich kostry.

There is also an example of **collocation** *turn the tide* which was translated as *zvrátme tento směr* due to the context where stands: „She further suggests incentives...“ Although it can be understood literally as the alternate rising and falling of the sea.

⁶ British English

3.4 Translation of the Fourth Text

1. What is organic food?

Organic food is whatever food that came into existence in the most natural and at the same time controlled way, within eco-friendly agriculture. Nowadays is possible to buy almost anything in the quality of organic food genre. Which means not only grains and legumes, but also meat, butter, dairy products, vegetables, both wholemeal and white pasta of good quality, along with organic snacks such as ketchup, potato crisps, wine, chocolate and even Hungarian salami. The Gourmet and the ascetic can have their field day, too. In our country, the Czech Republic, organic labelling was, and unfortunately still is, incorrectly perceived as synonym for vegetarianism, macrobiotics, or something extreme which only fit the sick.

2. How does organic food differ from conventional food?

In the cultivation of organic crops, is banned to use synthetic fertilisers, harmful chemical sprays (the so-called pesticides, herbicides and fungicides) and genetically modified organisms (GMO). All of which is contrary to ordinary, every-day farming practice, which uses them. Animals in organic farming must be bred in compliance with their natural needs, so they do not experience factory farming and are fed natural food together with their freedom of the land. They cannot be given growth hormones, not even prophylactic doses of antibiotics, (as this practice is no longer possible in the EU by conventional breeding process). In organic food processing, compared to the conventional one, these are also banned. So too are specific additives, (alias E Numbers) which change natural food's qualities. For example, artificial preservatives, flavourings and sweeteners, together with other fillings, chemical colourants, flavourings, along with vitamins of synthetic origin, as these could lead to unwanted health effects. For organic food production, only 50 sorts of additives which are mostly of natural origin (read more on page 16) are allowed. On top of that, producers in organic food processing must use neither radiation, bleaching nor microwave heating.

3. How to recognize organic food in the shops?

You can be certain of Czech organic food when finding „organic zebra“ on the packaging – graphic symbol BIO with its writing „Produkt ekologického zemědělství“ and code of some inspection organizations CZ-KEZ, CZ-ABCERT or CZ-BIOKONT. This symbol guarantees that certified organic food has been checked in every step from the farmer and producer up to the final consumer.

If you are buying unpacked goods such as, for example, bakery products, vegetables or courtyard milk and want to be certain of not buying a „pig in a poke“, the shop assistant is obliged to show you evidence of a valid certificate for the organic food which is unpacked. After our entry to the European Union it may be that the organic product you buy will not have the Czech „organic zebra“, but one of the international symbols of organic origin. Currently, the so called EU logo which will be mandatory for all organic food from the EU since 1 January 2009, is starting to appear more frequently. The logos in use for the organic food of from the various countries can be found at www.biospotrebitel.cz.

4. Where is the guarantee that organic food is not a deception?

All organic food is produced according to Act No. 242/2000 on Organic farming and Council Regulation EEC No. 2092/91. Supervision for compliance with the legislative requirements is carried out by the Ministry of Agriculture of the Czech Republic, via independent inspection organisations. In the Czech Republic it is www.abcert.cz, www.biokont.cz and www.kez.cz. When the eco-friendly farmer or producer meets all the strict requirements he will obtain a certificate and the opportunity to use the organic mark for one year. The environment-friendly farmers and manufacturers are regularly and randomly inspected. Samples for laboratory analysis are taken, when there is a suspicion that a product could be somehow contaminated. When an occurrence of a substance is shown which is not commonly used, but banned in organic farming, such a product cannot be marked as „organic“. Besides which, organic

foods are subject to the same inspection as all conventional foods, and is carried out by CAFIA⁷.

5. Why is organic food so highly priced?

Quality products always reflect their actual price. Do you really believe those advertising slogans that offer good quality for a song? Everyone has an idea how much more expensive is the genuine vanilla pod is, than its imitation ethyl vanillin. Everybody, who has ever tried to pick up forest raspberries and make a raspberry jam from them or grow tomatoes and prepare a home-made ketchup from them, certainly understands that today's cheap industrial jams and ketchups can not even contain a lot of raspberries and tomatoes. The production of organic food requires more handwork, without the application of preservatives there is a danger of losses. Eco-production also carries higher certification costs. As a result, organic food in Western Europe is up to 20-40% proportionally more expensive, all the way up to 100% in our country. Particularly in Germany, there is often a talk of so called fair-price for organic food. However, this higher price also includes investment in the protection of natural resources and human health. A fundamental problem of the Czech population is overeating, according to doctors. If we were shopping smaller amounts of food, we could eat almost everything organic, namely for the same amount of money that we spend on big and extra bargain packages. Moreover, if you are eating full-fledged foods and are certainly living a healthy lifestyle, you are saving money on food or vitamin supplements, slimming products or on plastic surgeries. The problem is not that organic foods would be inaccessible because of their price. The problem lies in the lack of public awareness and in everyone's own values. Isn't it surprising to you that over 1,5 billion of Czech crowns is spent on plastic surgeries, over one billion on women's magazines and almost two billion crowns a year on slimming products!?

⁷ Czech Agriculture and Food Inspection Authority

6. What is the interest in organic food in Europe like?

Interest in organic food is growing throughout Europe. Great interest emerges always in the period of scandals like mad cow disease, foot-and-mouth disease and others. An average citizen of developed European countries spends circa 800 crowns a year on organic food. Czech consumer spent for organic only 27 Czech crowns in 2004. But, on the other hand already 126 crowns per year in 2007. People from abroad take the organic logo to stand for high-quality food which is characterized by its great natural taste and guarantees a healthier and a more responsible approach to life.

3.4.1 Glossary to the Fourth Text

Czech	Definition	English
umělé hnojivo	chemical substance that is spread on the land or given to plants, to make plants grow well	synthetic fertiliser
éčka	a code number preceded by the letter E, denoting food additives numbered in accordance with EU directives.	E Numbers
chov	the keeping of animals or plants in order to breed from them	breeding
umělá sladidla	an ingredient or substance added to food or drink to give it a sweeter taste	artificial sweeteners
„zajíc v pytli“	something that is bought or accepted without first being seen or assessed	pig in a poke
EHS	the European Economic Community	EEC
vanilkový lusk	an elongated seed vessel of a leguminous plant such as the pea, splitting open on both sides when ripe	vanilla pod
plnohodnotný	completely developed or trained	full-fledged
kulhavka a slintavka	a contagious viral disease of cattle and sheep, causing ulceration of the hoofs and around the mouth	foot-and-mouth disease

3.4.2 Commentary on the Fourth Text

Macro Approach

The chosen text is situated in the book called *Biokuchařka Hanky Zemanové*. The book includes not only recipes but also an overview of organic foods. The Author, Hanka Zemanová, is a propagator of organic farming in the Czech Republic who strives to make connection between the Czech population and the organic foods. Therefore, this kind of press is for readers who want to make healthy recipes and stand for a healthy soil or for those who are lost in the mass of today's information and do not know which path to take.

The source text belongs to the first chapter which includes the most common questions about organic food. Each question provides an answer based on facts and practical use. The text is written in a way that every layman is able to understand and its structure is clearly arranged.

Micro Approach

When translating from Czech into English, the active voice is often replaced for **the passive voice**, for instance:

Czech: "..., kterou provádí SZP."

English: "..., and is carried out by CAFIA."

A translation problem arose when translating *žebříček hodnot každého z nás*. Literal translation of this phrase applies (i.e. the value ladder) to the field marketing and not to one's priorities according to the source text.

In the source text occur two terms which became a part of **translation loss**. The adverb *zdaleka* does not have such an importance as its following adverb *nejen*. The adjective *chemická* was not kept in the target text since the nouns *etylvanilin* and *imitace* themselves show it is a compound.

The translation is written in **British English**, therefore the term *celozrnné* was translated as *wholemeal*, *biochipsy* as *organic crisps*, *barvivo* as *colouring* and *hnojivo* as *fertiliser*.

4 Conclusion

The Bachelor's thesis objective was to translate and analyse four different texts with regard to the environment with corresponding commentaries and glossaries of terms. Three of those texts were translated from English into Czech. The sources of these texts were different Internet websites, as appropriate written sources were not found. The source of the fourth last text was a print source, in contrast to the first three.

The greatest hindrance was to find the appropriate source texts which would be suitable for the bachelor thesis. There is a large number of such source texts that cover the topic of environment, and are well written, however, those source texts do not comply with the form and content which form the basis of author's thinking. They are written in too much detail and do not provide sufficient summary. Author's intention was to focus on human approach and impact on environment especially including different ways of caring for our environment and its effects. The superordinate topic, which is the environment, has all these four source texts in common. However, each of them is concentrated on a specific matter and those are well approached and concentrate on the most important points. The variety of these texts makes the reader perceive the theme from a wider perspective and that is what the author has striven for when choosing the correct ones.

The glossary by alongside each text incorporates terms that were either difficult to translate or were found to be interesting. Each term was also complemented with its definition for a better understanding. The most space in the commentary was mostly given to the micro approach analysis where the author explains her translation decisions and the problems which arose during those translations.

The thesis itself has given the author a better insight into the function and structure of both the English and Czech language which demonstrate that they are very different. The understanding of those texts was not difficult in comparison to their actual conversion. Giving the author much more respect for both of them, on doing so. In constructing this thesis, the author has acquired translation practice and a great amount of new terminology.

5 Endnotes

- 1) LEVÝ, Jiří. *Umění překladau*. Pp. 50-53
- 2) Ibid., pp. 57-59
- 3) Ibid., pp. 63-64
- 4) Ibid., pp. 82-83
- 5) KNITTLOVÁ, Dagmar. *Překlad a překládání*. Pp. 27-28
- 6) Ibid., pp. 18-20
- 7) *Translation procedures*. [online]. [Accessed. 2018-01-17]. Available at:
<http://anglistyka.uni.lodz.pl/userfiles/Walinski%202015%20Translation%20procedures.pdf>
- 8) *Translation procedures*. [online]. [Accessed. 2018-01-17]. Available at:
<http://www.uv.es/tronch/Tra/TranslationProcedures.pdf>
- 9) *Translation Technique: Trnasposition*. [online]. [Accessed. 2018-01-17]
Available at: <http://translathoughts.com/2016/05/transposition/>
- 10) NEWMARK, Peter. *About Translation*. Pp. 10-13
- 11) NEWMARK, Peter. *A Textbook of translation*. Pp. 41-48 [online]. [Accessed. 2018-01-22]
[http://ilts.ir/Content/ilts.ir/Page/142/ContentImage/A%20Textbook%20of%20Translation%20by%20Peter%20Newmark%20\(1\).pdf](http://ilts.ir/Content/ilts.ir/Page/142/ContentImage/A%20Textbook%20of%20Translation%20by%20Peter%20Newmark%20(1).pdf)
- 12) *Functional Styles of the English Language*. [online]. [Accessed. 2018-01-22]
Available at: www.novsu.ru/file/
- 13) KNITTLOVÁ, Dagmar. *Překlad a překládání*. P. 139
- 14) Ibid., p. 149-150
- 15) Ibid., p. 151
- 16) Ibid., p. 165
- 17) Ibid., pp. 169-179
- 18) Ibid., pp. 189-191
- 19) *Functional Styles of the English Language*. [online]. [Accessed. 2018-01-22]
Available at: www.novsu.ru/file/5008

6 Bibliography

6.1 Primary Sources

PETA. *Veganism and the Environment*. [online]. [Accessed. 2018-03-10]. Available at: <https://www.peta.org/issues/animals-used-for-food/animals-used-food-factsheets/vegetarianism-environment/>

SEA SHEPHERD. Operation Milagro IV – Vaquita Porpise Defense Campaign. [online]. [Accessed. 2018-03-12]. Available at: <https://seashepherd.org/campaigns/milagro/about-milagro-iv/>

AFRICA RENEWAL. *Plastics pose biggest threat to oceans*. [online] Zipporah Musau, May-July 2017. [Accessed. 2018-03-20]. Available at: <https://www.un.org/africarenewal/magazine/may-july-2017/plastics-pose-biggest-threat-oceans>

ZEMANOVÁ, Hana. *Biokuchařka Hanky Zemanové. 2.*, updated edition. Praha: Smart Press, 2008. ISBN 978-80-87049-20-4.

6.2 Secondary Sources

6.2.1 Print Sources

DUŠKOVÁ, Libuše. *Mluvnice současné angličtiny na pozadí češtiny*. 4. Vyd. Praha: Academia, 2012. ISBN: 978-80-200-2211-0

KNITTLOVÁ, Dagmar. Bronislava GRYGOVÁ a Jitka ZEHNALOVÁ. *Překlad a překládání*. Olomouc: univerzita Palackého v Olomouci, Filozofická fakulta, 2010. ISBN 978-80-244-2428-6

LEVÝ, Jiří. *Umění překladu*. 4., upr. vyd. Praha: Apostrof, 2012 ISBN 80-200-0644-3

NEWMARK, Peter. *About translation*. Clevedon: Multilingual matters, c1991. Multilingual matters, 74. ISBN 1-85359-118-1

NEWMARK, Peter. *A textbook of translation*. New York: Prentice-Hall International. 1998 ISBN 0-13-912593-0

6.2.2 Internet Sources

Anglicko-český praktický slovník [online]. [Accessed. 2018-01-17] Available at:
<https://slovniky.lingea.cz/anglicko-cesky>

Anglická terminologie v krminářství [online]. [Accessed. 2018-03-10] Available at:
http://web2.mendelu.cz/af_291_projekty2/vseo/print.php?page=3583&typ=html

Cambridge Dictionary [online]. [Accessed. 2018-03-01] Available at:
<https://dictionary.cambridge.org>

Český národní korpus [online]. [Accessed. 2018-04-03] Available at:
https://kontext.korpus.cz/first_form

Chránit a udržitelně využívat oceány, moře a mořské zdroje pro zajištění udržitelného rozvoje [online]. [Accessed. 2018-03-20] Available at: <http://www.osn.cz/sdg-14-chranit-a-udrzitelne-vyuzivat-oceany-more-a-morske-zdroje-pro-zajisteni-udrzitelneho-rozvoje/>

Dictionary.com [online]. [Accessed. 2018-03-10] Available at:
<http://www.dictionary.com/browse/debeak>

ScienceDaily: Nejvzácnější ze vzácných – živočichové, které možná vidíme naposled [online]. [Accessed. 2018-03-12] Available at:
https://ekolist.cz/cz/zpravodajstvi/zpravy/sciencedaily-nejvzacnejsi-ze-vzacnych-zivocichove-ktere-mozna-vidime-naposled?apc=/cz/zpravodajstvi/zpravy/sciencedaily-nejvzacnejsi-ze-vzacnych-zivocichove-ktere-mozna-vidime-naposled&nocache=invalidate&sh_itm=a1571236ba3586569bacc06dc998470&all_ids=1

Freethesaurus.com [online]. [Accessed. 2018-03-12] Available at:
<https://www.freethesaurus.com/gillnet>

Functional Style of the English Language [online]. [Accessed. 2018-01-22] Available at:
www.novsu.ru/le/5008

HARELL EDUCATIONAL SERVICES. *Ear Notches*. [online]. [Accessed. 2018-03-10] Available at:
<https://www.showpig.com/EDUCATION/Reading%20Ear%20Notches.pdf>

JELÍNKOVÁ, Věra. PRAŽÁK Čestmír. *Metodické zásady pro označování plemenných prasat ve šlechtitelských chovech*. [online]. [Accessed. 2018-03-10] Available at: http://www.schpcm.cz/slechtění/metodiky/04_oznac.pdf

Oxford Dictionaries [online]. [Accessed. 2018-03-25] Available at: <https://en.oxforddictionaries.com>

Project Tektite: The Aquanauts That Lived In The Sea [online]. [Accessed. 2018-03-29] Available at: <https://www.uw360.asia/project-tektite-the-aquanauts-that-lived-in-the-sea/>

SFZP [online]. [Accessed. 2018-03-12] Available at: <https://www.sfzp.cz/ekoslovník/>

Translation procedures. [online]. [Accessed. 2018-01-17] Available at: <http://www.uv.es/tronch/Tra/TranslationProcedures.pdf>

Translation Technique: Trnasposition. [online]. [Accessed. 2018-01-17] Available at: <http://translathoughts.com/2016/05/transposition/>

Wecyclers [online]. [Accessed. 2018-03-20] Available at: <http://wecyclers.com>

7 Abstract

This Bachelor thesis deals with translation and analysis of four different texts whose common topic is human approach to the environment. All translated texts are supplemented with the glossary and commentary.

The thesis is divided into two main parts, the theoretical one and the practical one. The theoretical part states phases of translation, translation with dual form and process of translation. It further describes different translation methods, comparison of semantic and communicative translation. The last chapter is dedicated to functional styles.

The practical part is comprised of three translations from English into Czech. The last fourth text is translated from Czech into English. Each translation is supplemented with commentary consisting of macro approach analysis dealing with the source text and micro approach analysis commenting on the target text and translation methods or problems. Then follows the glossary which provides specific terms from source texts, their definitions and suitable translation.

8 Resumé

Tato bakalářská práce se zabývá překladem a analýzou čtyř různých textů, jejichž společným tématem je přístup člověka k životnímu prostředí. Všechny překlady jsou doplněny glosářem a komentářem.

Práce je rozdělena na dvě hlavní části, teoretickou a praktickou. V teoretické části jsou uvedeny fáze překladu, překlad dvojí formy a proces překládání. Dále jsou popsány různé překladatelské metody, porovnání překladu sémantického a komunikativního. Poslední kapitola je věnována funkčním stylům.

Část praktická zahrnuje tři překlady z angličtiny do češtiny. Poslední, čtvrtý text je přeložen z češtiny do angličtiny. Každý překlad je doplněn komentářem, který se skládá z tzv. makroanalýzy, která se zabývá původním textem a mikroanalýzy, která komentuje cílový text a překladatelské postupy či problémy. Poté následuje glosář, ve kterém jsou uvedeny určité termíny z výchozích textů, jejich definice a vhodný překlad.

9 Appendices

9.1 Appendix 1

Veganism and the Environment

Raising animals for food requires massive amounts of land, food, energy, and water. The byproducts of animal agriculture pollute our air and waterways. By shunning animal products, vegans are de facto environmentalists.

Using up Resources

As the world's appetite for meat increases, countries across the globe are bulldozing huge swaths of land to make more room for animals as well as crops to feed them. From tropical rain forests in Brazil to ancient pine forests in China, entire ecosystems are being destroyed to fuel humans' addiction to meat. According to scientists at the Smithsonian Institution, seven football fields' worth of \square tis \square m bulldozed every minute to create more room for farmed animals and the crops that feed them. Of all the agricultural land in the U.S., 80 percent is used to raise animals for food and grow grain to feed them—that's almost half the total land mass of the lower 48 states. In the "finishing" phase alone, in which pigs grow from 100 pounds to 240 pounds, each hog consumes more than 500 pounds of grain, corn, and soybeans; this means that across the U.S., pigs eat tens of millions of tons of feed every year.

Chickens, pigs, cattle, and other animals raised for food are the primary consumers of water in the U.S.: a single pig consumes 21 gallons of drinking water per day, while a cow on a dairy farm drinks as much as 50 gallons daily.(4,5) It takes more than 2,400 gallons of water to produce 1 pound of cow flesh, whereas it takes about 180 gallons of water to make 1 pound of whole wheat flour.

Polluting the Air

Carbon dioxide, methane, and nitrous oxide together cause the vast majority of global warming. Producing a little more than 2 pounds of beef causes more greenhouse-gas emissions than driving a car for three hours and uses up more energy than leaving your house lights on for the same period of time. According to the United Nations, a global shift toward a vegan diet \square tis \square of the steps necessary to combat the worst effects of climate change. The Worldwatch Institute estimates that at least 51 percent of

greenhouse gas emissions worldwide can be attributed to “livestock and their byproducts.”

Factory farms also produce massive amounts of dust and other contaminants that pollute the air. A study in Texas found that animal feedlots in that state produce more than 7,000 tons of particulate matter a year and that the dust “contains biologically active organisms such as bacteria, mold, and fungi from the feces and the feed.”(10) And when the cesspools holding tons of urine and feces get full, factory farms may circumvent water pollution limits by spraying liquid manure into the air, creating mists that are carried away by the wind and inhaled by nearby residents. According to a report by the California State Senate, “Studies have shown that [animal waste] lagoons emit toxic airborne chemicals that can cause “inflammatory, immune, ... and neurochemical problems in humans.”

The Environmental Protection Agency (EPA) reports that roughly 80 percent of ammonia emissions in the U.S. come from animal waste. A California study found that a single dairy cow “emits 19.3 pounds of volatile organic compounds per year, making dairies the largest source of the smog-making gas, surpassing trucks and passenger cars.”

Polluting the Water

Each day, factory farms produce billions of pounds of manure, which ends up in lakes, rivers, and drinking water. The one trillion pounds of waste produced by factory-farmed animals each year are usually used to fertilize crops, and they subsequently end up running off into waterways—along with the drugs and bacteria that they contain. Many tons of waste end up in giant pits in the ground or on crops, polluting the air and groundwater. According to the EPA, agricultural runoff is the number one source of pollution in our waterways.

It doesn't stop there. Streams and rivers carry excrement from factory farms to the Mississippi River, which then deposits the waste in the Gulf of Mexico. The nitrogen from animal feces—and from fertilizer, which is primarily used to grow crops for farmed animals—causes algae populations to skyrocket, leaving little oxygen for other life forms. A 2006 report by the National Oceanic and Atmospheric Administration

found that the Gulf of Mexico’s “dead zone”—an area in which virtually all the sea animals and plants have died—is now half the size of Maryland. In 2006, a separate study by Princeton University found that a shift away from meat production—as well as Americans’ adoption of vegetarian diets—would dramatically reduce the amount of nitrogen in the Gulf to levels that would make the dead zone “small or non-existent.”

Cruelty to Animals

In addition to polluting the environment, factory farming strives to produce the most meat, milk, and eggs as quickly and cheaply as possible and in the smallest amount of space possible, resulting in abusive conditions for animals. Cows, calves, pigs, chickens, turkeys, ducks, geese, rabbits, and other animals are kept in small cages or stalls, where they are often unable to turn around. They are deprived of exercise so that all their energy goes toward producing flesh, eggs, or milk for human consumption. They are fed drugs that fatten them more quickly, and they are genetically manipulated to grow faster or produce much more milk or eggs than they would naturally. For more industry-specific information, please see our factsheets about pigs, cows, veal, chickens, turkeys, and foie gras.

Don’t be fooled by products labeled as “organic” or “free-range.” Because definitions and enforcement of regulations are inconsistent, it’s difficult to determine which products actually come from animals who are treated decently. Since none of the labels applies to transport or slaughter and none prohibits bodily mutilations such as debeaking, tail-docking, ear-notching, or dehorning, the worst cruelty continues to be completely unregulated. For more information, please see our factsheet about these misleading labels.

What You Can Do

Switching to a vegan diet reduces your “ecological footprint,” allowing you to tread lightly on the planet and be compassionate to its inhabitants. With so many great vegan options, eating green has never been more delicious. Whether you go vegetarian for the environment, for your health, or for animals, you have the power to change the world, simply by changing what’s on your plate.

9.2 Appendix 2

Operation Milagro IV – Vaquita Porpoise Defense Campaign

“Milagro” means “miracle” in Spanish – and thus, Operation Milagro is a very appropriate name for Sea Shepherd Conservation Society’s campaign designed to save the most endangered marine mammal in the world – the vaquita marina porpoise (*Phocoena sinus*).

November 2017 marks Sea Shepherd’s return to Mexico’s Gulf of California for Operation Milagro IV to save the near-extinct vaquita porpoise.

This is Sea Shepherd’s fourth consecutive year in the Gulf and the most crucial one yet for the vaquita. The latest official numbers of this species has dropped to less than 30, half the amount previously recorded in the 2015. With such dire statistics, the vaquita is now the most endangered marine mammal in the world.

The smallest of all the porpoises, the vaquita is endemic to the Gulf of California (aka The Sea of Cortez) and if action to protect it are not taken and enforced now, it risks joining such animals that have gone extinct in the last century as the West African Black Rhinoceros, the Caribbean Monk Seal and the Javan Tiger.

Unfortunately, threats to the vaquita are entirely caused by human greed, despite a designated vaquita refuge created in the upper Gulf designed to protect them. Fisherman – illegal poachers often working in conjunction with drug traffickers – are laying down illegal gillnets hoping to catch another fish similar in size: the totoaba. This critically endangered bass is prized for its swim bladder which is sold on the black market in China and Hong Kong for tens of thousands of dollars, earning it the nickname “aquatic cocaine.” As the vaquita swim in the refuge, they become entangled in these nets and are unable to reach the surface of the water, causing them to drown. The fate of this very shy and elusive porpoise is inextricably tied to the fate of the totoaba.

As a direct-action organization, Sea Shepherd is working in partnership with the Mexican government on Operation Milagro IV to protect the vaquita refuge. Sea Shepherd ships, the M/V Farley Mowat and the M/V John Paul DeJoria, will be stationed in the Gulf of California beginning in the fall of 2017, working to remove

gillnets, patrol for poachers, document and collect data to share with the scientific community, and report all suspicious activity to the Navy who will make arrests as needed.

Over the past three years, Sea Shepherd has made lots of progress in the Gulf of California. During Operation Milagro III alone, Sea Shepherd removed 233 illegal fishing gear, 1195 entangled dead animals – including shark, dolphins, whales, turtles and sea lions – and released 795 live ones. Five dead vaquita were discovered by Sea Shepherd during this campaign, their deaths being attributed to being caught in gillnets set up by poachers.

Milagro means “miracle” in Spanish and that is exactly what this shy and elusive porpoise will need in order to come back from the brink. Keeping the refuge free from gillnets and poachers is the only way keep the waters safe for the vaquita so it can thrive and get its population numbers back up.

Aquatic extinction happens silently, with a species absence as the evidence. Sea Shepherd is determined to not let this happen to the vaquita by returning to the upper Gulf and continuing our work.

Gillnets are the biggest threat to the vaquita

The biggest threat to the vaquita is presented by fishermen that use gillnets. The area inhabited by this endangered porpoise is surrounded by three fishing villages. The main method of fishing in the area is with small skiffs (pangas) that lay gillnets with bouys for several hours at a time. These indiscriminately destructive gillnets are made with transparent or green nylon. Combined with the murky quality of the water in the upper Gulf of California, these nets are nearly invisible to the vaquita. As they swim within the marine refuge, the porpoises often become entangled in the nets and are unable to reach the surface of the water to breathe, causing them to suffocate.

The vaquita has been listed as critically endangered since 1996. Scientists have been warning for nearly 20 years that the only way to save the vaquita is to eliminate the presence of gillnets in the only region that this species calls home.

A protected refuge for the vaquita was established in 2005 in an attempt to stop this marine mammal from falling victim as by-catch in the deadly gillnets. Unfortunately, due to a lack of enforcement, this measure failed to solve the problem and the vaquita population declined even further. In the past few years the totoaba fishery resurged in the region, fueling the decline of the vaquita population to the never-before-seen rate of an astounding 18.5% each year.

Totoaba Bass

The totoaba bass is another endangered marine species native to the upper Gulf of California. The totoaba's story, like that of the vaquita, is a sad one and is tightly intertwined with the story of San Felipe, the fishing town nearest to the vaquita's territory. San Felipe was essentially founded because of the totoaba fishery. The totoaba were once an abundant and large fish, weighing up to 300 pounds and growing to more than six feet long. Now, with so few left, it is very rare to spot a totoaba that weighs even 70 pounds. They were hunted to near extinction in the 1960s. Even then, the fishermen were after the totoaba for their swim bladder. The swim bladder is exported from Mexico and sold on the black market in China where it is used for a soup believed to have medicinal properties.

Since 1975, the totoaba has been protected in Mexico when it was listed as an endangered species due to the mad hunt for its swim bladder. In the past few years, the totoaba population made a small comeback; unfortunately, this recovery motivated illegal fishermen and the Mexican criminal cartels to target the endangered fish once more to export the fish's swim bladder for sale on the black market in China. The resurgence of this market has been devastating not only for the totoaba, but for the dwindling vaquita population. The totoaba fishery resurgence has accelerated the decline of the vaquita from 7.5% annually to 18.5% annually. The gillnets set for totoabas are of a mesh greater than six inches, making their use illegal. The use of these gillnets also makes it more likely for the vaquita to become entangled and drown.

You can do your part in keeping the vaquita alive, safe and free by donating to Operation Milagro IV.

9.3 Appendix 3

Plastics pose biggest threat to oceans

Oceans choking on millions of plastic water bottles, cups, straws and single use plastic bags.

By: Zipporah Musau

From Africa Renewal: May – July 2017

A man sorting a sea of plastic bottles at one of the Wecycler hubs in Lagos, Nigeria. Most plastic litter from cities ends up in oceans. Photo: Panos/Joan Bardeletti

Renowned American oceanographer Sylvia Earle has studied the sea extensively for more than 60 years, and logged more than 7,000 hours researching and filming marine life since her first dive at age 16.

Ms. Earle, who in the 1980s was the first woman chief scientist of the National Oceanic and Atmospheric Administration, now faces a challenge greater than the round-the-world oceanographic cruise she took in 1964 or the 1970 experiment for which she, and her all-female crew, spent two weeks in an underwater capsule on a coral reef.

Ms. Earle is rallying the world to save the seas, which face the deadliest threats to their existence—as do the millions of world citizens whose survival depends on them.

From her bully pulpit, Ms. Earle warns that sea life is being destroyed from every direction, by a combination of overfishing, rising temperatures and plastic waste. She notes that since the 1950s, the world has lost 50% of its global coral reefs and 90% of its big fish.

Oceans are choking on plastic junk—millions of tonnes of water bottles, soda bottles, drinking straws and single use plastic bags. Worse still, what we see floating on the surface accounts for only 5% of all the plastic litter that has been dumped into the sea. According to Ocean Conservancy, a US environmental non-profit, the other 95% is beneath the surface, where it strangles underwater creatures and wrecks aquatic

ecosystems.

99% of all seabirds will have ingested plastic by 2050 if nothing is done to reverse the trend.

“Oceans are now clogged with plastics, especially discarded fishing gear and single-use plastics,” Ms. Earle told *Africa Renewal* in an interview.

Today the world is producing 20 times more plastics than 40 years ago. This means that each year more than 8 million tonnes of plastic end up in the oceans, wreaking havoc on marine wildlife, fisheries and tourism and marine ecosystems. Only less than 14% of all plastic is recyclable, and it is high time someone came up with an innovation or technology to deal with the remaining 86%, which could create \$80bn-\$120bn in revenues, according to a recent report by the Ellen MacArthur Foundation which works with business, government and academia to build an economy that is restorative.

Sadly, plastic waste that finds its way into the ocean will remain there for hundreds of years because plastic does not rot. In fact, plastic is so durable that the United States Environmental Protection Agency says, “Every bit of plastic ever made still exists.” Once it gets in the seas, plastic waste leaches chemicals, many of them toxic, into the seas.

“Up to 80% of all litter in our oceans is made of plastic. At the rate at which we are dumping items such as plastic bottles, bags, cups and straws after a single use, by 2050 we will have more plastics in the oceans than fish,” warns the United Nations Environment, the UN agency mandated to protect the environment.

Because of its low density, plastic litter is easily transported over long distances from source areas. The ocean undercurrents scatter it to every corner of the earth, some of it floating on the oceans and others sinking to the seabed.

According to the US-based Center for Biological Diversity, there are “15–51 trillion pieces of plastic in the world’s oceans—from the equator to the poles, from Arctic ice sheets to the sea floor.” Emerging research suggests that not one square mile of ocean surface anywhere on earth is free of plastic pollution.

Making matters worse, the cosmetics industry now adds tiny plastic beads called “microbeads” to hundreds of toiletries, such as body and facial scrubs and even toothpaste. These tiny particles easily go through water filtration and drainage systems to end up in the sea, where they are ingested by fish and seabirds. UN Environment

warns that about 99% of all seabirds will have ingested plastic by 2050 if nothing is done to reverse the trend.

Africa has not been spared the plastic menace. Even though most of the plastic trash in Africa comes from outside the continent, African cities and coastal towns are grappling with their own mountains of garbage, mostly plastic that ends up in the ocean. Ms. Earle cited the islands in the northwest Indian Ocean as the most affected by plastic marine litter in Africa.

By 2050 we will have more plastics in the oceans than fish according to the United Nations Environment

Plastics in the ocean kill or harm more than 300,000 marine animals every year, said Ms. Earle. Some creatures get entangled in the plastic debris, while others like seabirds, turtles, fish, oysters and mussels ingest the plastics, which end up clogging their digestive systems and causing death. Fish and birds mistake smaller plastic particles for food and feed on them in enormous quantities.

“When the young birds eventually die, you can literally see small balls of plastics next to their skeletons after the body decomposes,” Ms. Earle lamented.

The plastic menace has become so dire that in February the UN launched the Clean Seas campaign at the *Economist’s* World Ocean Summit in Bali, Indonesia. This is a global effort to convince governments to pass plastic reduction policies, and industry to minimize plastic packaging and redesign its products. The UN is also urging consumers to change their plastic disposal habits before irreversible damage is done to the seas.

“It is past time that we tackle the plastic problem that blights our oceans. Plastic pollution is surfing onto beaches, settling onto the ocean floor, and rising through the food chain onto our dinner tables. We’ve stood by too long as the problem has gotten worse. It must stop,” said Erik Solheim, the head of UN Environment, at the launch of Clean Seas campaign.

Throughout the year the campaign will be announcing ambitious measures taken by countries and businesses to ban or tax single-use bags, eliminate microplastics from personal care products and otherwise dramatically reduce the use of disposable plastic.

So far more than a dozen countries in Africa—among them Cameroon, Ethiopia, The Gambia, Guinea-Bissau, Malawi, Mali, Mauritania, Rwanda, Sierra Leone, Tanzania

and Uganda —have either adopted or proposed bans on polythene bags.

Early this year Kenya announced a ban on the manufacture and import of all plastic bags, effective later this year. Some 100 million plastic bags are handed out every year in Kenya by supermarkets alone, which UN Environment says, become trash that will kill birds, fish and other animals that mistake them for food, damage agricultural land, pollute tourist sites and provide breeding grounds for the mosquitoes that carry malaria and dengue fever.

Turning the tide

“Are our oceans dead? I would say they are not dead yet, but they are in deep trouble,” says Ms. Earle. “Plastic marine litter knows no boundaries and can wash up on any shores, including those of uninhabited islands. It is a global problem requiring a global action.”

Ms. Earle believes governments should pass laws that discourage the use of single-use plastic such as bags, cups, bottles and the microplastics that are used in millions of items every year. She further suggests incentives for citizens who make choices that limit their use of plastics, such as by using cloth or sisal bags for shopping, adding that countries can also tax those who use plastics and use the money for cleanups.

Big corporations have joined the global effort to turn the tide of marine litter. The technology company, Dell announced in February that it has started using recycled plastic fished out of the sea for its product packaging.

More announcements and pledges by countries and organisations worldwide are expected at ‘The Ocean Conference’ to be held at the UN headquarters in New York on 5-9 June, that will bring together governments, the UN agencies, financial institutions, NGOs, civil society, academia, scientists, the private sector and other actors to assess challenges and opportunities relating to, as well as actions taken towards the implementation of Sustainable Development Goal 14: Life below water.

At the individual level, choosing reusable shopping bags, cups, straws and water bottles, and saying no to personal care products that contain microplastics and plastic packaging can go a long way toward curbing the plastic menace. When it comes to plastics, no action is too small to make a difference.

9.4 Appendix 4

1. Co jsou biopotraviny?

Biopotraviny jsou jakékoli potraviny, které vznikly co nejpřirozenějším způsobem a zároveň kontrolovaným způsobem v rámci ekologického zemědělství. V kvalitě bio si dnes můžete koupit téměř cokoli. Tedy zdaleka nejen obilniny a luštěniny, ale i maso, máslo a mléčné výrobky, zeleninu, kvalitní celozrnné i bílé těstoviny, ale i pochoutky, jako jsou biokečup, biochipsy, biovíno, biočokoláda nebo bioherák. Na své si přijde gurmán i asketa. U nás v České republice byla a bohužel často ještě je značka bio nesprávně vnímána jako synonymum pro vegetariánství, makrobiotiku nebo něco extrémního, co je jen pro některé nemocné jedince.

2. Čím se liší biopotraviny od konvenčních potravin?

Při pěstování plodin v ekologickém zemědělství se na rozdíl od běžné zemědělské praxe nesmí používat umělá hnojiva, škodlivé látky (tzn. Pesticidy, herbicidy, fungicidy), a geneticky modifikované organismy (GMO). Zvířata v ekologickém zemědělství musí být chována v souladu se svými přirozenými potřebami, neznají velkochovy, mají možnost výběhu na pastvu a přirozenou potravu. Nesmí dostávat růstové hormony ani preventivní látky antibiotik (což už není v EU možné ani u konvenčních chovů). Při zpracování biopotravin je oproti konvenčním potravinám zakázáno používat určitá aditiva (neboli éčka), která mění přirozené vlastnosti potravin a mohla by mít nežádoucí účinky na zdraví: umělé konzervační látky, plnidla, chemická barviva a ochucovadla, umělé aromatické látky, umělá sladidla i vitaminy syntetického původu. Pro výrobu biopotravin je povoleno 50 druhů aditiv, která jsou většinou přírodního původu (více na straně 16). Navíc výrobci nesmí při zpracování biopotravin používat ani ozařování, bělení či mikrovlnný ohřev.

3. Podle čeho poznáte v obchodě biopotraviny?

U český biopotravin máte jistotu tehdy, když na obalu najdete biozebru – grafický znak BIO s nápisem „Produkt z ekologického zemědělství“ a kód některé kontrolní organizace CZ-KEZ, CZ-ABCERT nebo CZ-BIOKONT. Tento symbol zaručuje, že certifikované biopotraviny byly kontrolovány na každém kroku od zemědělce a výrobce až ke konečnému spotřebiteli. Pokud si kupujete zboží, jako například pečivo, zeleninu nebo mléko ze dvora, a chcete mít jistotu, že nekupujete „zajíce v pytli“, prodavač vám musí doložit platné osvědčení o biopůvodu nebalených potravin. Po vstupu České republiky do Evropské unie se vám může stát, že koupíte biopotravinu, na které nebude česká zebra, ale některá z mezinárodních bio značek. V současné době se začíná čím dál víc častěji objevovat tzv. logo EU, které bude od 1.1. 2009 povinné pro všechny biopotraviny z EU. Loga pro biopotraviny nejrůznějších zemí naleznete na www.biospotřebitel.cz.

4. Kdo vám garantuje, že bio není podvod?

Všechny biopotraviny jsou vyrobeny podle Zákona o ekologickém zemědělství č. 242/2000 Sb. A Nařízení rady EHS č. 2092/91. Dozor nad dodržováním požadavků legislativy vykonává Ministerstvo zemědělství ČR prostřednictvím nezávislých kontrolních organizací. V ČR to jsou www.abcert.cz, www.biokont.cz a www.kez.cz. Když ekologický zemědělec či výrobce splní všechny přísné podmínky, obdrží certifikát a možnost používat značku bio na jeden rok. Pravidelně i namátkově jsou ekozemědělci i zpracovatelé kontrolováni. V případě podezření, že by produkt mohl být nějak kontaminován, odebírají se vzorky na laboratorní analýzy. Když se prokáže výskyt nějaké látky, která se třeba běžně používá, ale v ekologickém zemědělství je zakázána, nemůže být takovýto produkt označen jako bio. Kromě toho biopotraviny podléhají stejné kontrole jako veškeré potraviny konvenční, kterou provádí SZPI.

5. Proč jsou biopotraviny dražší?

Kvalitní výrobky odráží vždy svou reálnou cenu. Opravdu věříte reklamním sloganům, které nabízejí skvělou kvalitu za pár korun? Každý tuší, o kolik je dražší pravý vanilkový lusk než jeho chemická imitace etylvanilin. Každý, kdo zkusil ručně natrhat lesní maliny a připravit z nich malinový džem nebo vypěstovat rajčata a uvařit si z nich domácí kečup, určitě chápe, že dnešní levné průmyslové džemy a kečupy moc malin ani rajčat obsahovat nemohou. Produkce biopotravin vyžaduje více ruční práce, bez použití konzervačních látek hrozí větší ztráty, s biovýrobou jsou spojeny i vyšší náklady na certifikaci. Ve výsledku jsou biopotraviny dražší řádově o 20-40% v západní Evropě a až o 100% u nás. Často, zejména v Německu, se mluví o tzv. spravedlivé ceně biopotravin, což znamená, že v této vyšší ceně investujete i do ochrany přírodních zdrojů a lidského zdraví. Podle lékařů je základním problémem české populace přejídání. Kdybychom nakupovali menší množství jídla, mohli bychom jíst téměř vše v biokvalitě, a to za stejný obnos peněz jako dáváme za kupování velkých, extra výhodných balení. Navíc jíte-li plnohodnotné potraviny a žijete přirozeně zdravým životním stylem, šetříte peníze za potravinové či multivitaminové doplňky, preparáty na hubnutí nebo za plastické operace. Problém není v tom, že by biopotraviny byly svou cenou nedostupné, problém je v nedostatečné osvětě a v žebříčku hodnot z každého z nás. Nepřekvapuje vás, že za plastické operace se v ČR za jeden rok utratí přes 1,5 miliardy Kč, za ženské časopisy více než 1 miliarda a za prostředky na hubnutí téměř 2 miliardy korun ročně!?

6. Jaký je zájem o biopotraviny v Evropě?

V celé Evropě zájem o biopotraviny roste. Vlny zájmu vznikají vždy v období skandálů, jako byla nemoc šílených krav, kulhavka, slintavka a další. Průměrný občan vyspělých zemí Evropské unie utratí ročně za biopotraviny cca 800 Kč. Český spotřebitel v roce 2004 utratil za bio jen 27 Kč. Zato v roce 2007 už 126 za rok. Značku bio lidé v zahraničí chápou jako označení pro vysokou kvalitu potravin, které se vyznačují skvělou přírodní chutí a garantují zdravější a odpovědnější přístup k životu.